

شاخص های ارزشیابی استاندارد کتابخانه های بیمارستانی - کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امیرالمومنین (ع)

مقدمه

کتابخانه مرکز آموزشی و درمانی امیرالمومنین (ع) اراک به عنوان یک کتابخانه تخصصی بیمارستانی، از سال ۱۳۸۷ همزمان با افتتاح این مرکز درمانی در طبقه دوم بیمارستان، جنب تالار اتاق عمل و زیر نظر کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اراک تأسیس گردید. در سال ۱۳۹۷ به منظور ایجاد سالن های مطالعه مجزا، مخزن کتابخانه به طبقه دوم اورژانس جنب آموزش بیمارستان منتقل شد و بدین ترتیب دو سالن مطالعه مجزا برای دانشجویان فراهم گردید. این کتابخانه تخصصی با مجموعه ای شامل ۱۰۸۳ نسخه کتاب فارسی و ۵۰۵ نسخه کتاب لاتین، در حوزه های تخصصی بیماری های داخلی، قلب، سوختگی، زنان و پرستاری فعالیت می کند. با توجه به نقش حیاتی کتابخانه های بیمارستانی در اشاعه اطلاعات زیست پزشکی و پشتیبانی از تصمیم گیری های بالینی مبتنی بر شواهد، تدوین برنامه عملیاتی مدون به منظور هم راستایی با استانداردهای ملی کتابخانه های بیمارستانی و ارتقای کیفیت خدمات ضروری است.

اهداف کلی مدون

هدف کلی: ارتقای کتابخانه مطابق استانداردهای ملی کتابخانه های بیمارستانی

- دستیابی به کتابخانه ای با فضای مناسب، مطلوب و استاندارد برای جامعه استفاده کننده
 - ایجاد اشتیاق و انگیزه در مراجعین برای استفاده از کتابخانه
 - افزایش ساعت کاری کتابخانه در راستای تسهیل دسترسی کاربران
 - توسعه فضای فیزیکی شامل سالن های مطالعه مجزا، اتاق های کامپیوتر و بهینه سازی فضا
 - تبدیل کلیه نمرات صفر چک لیست استاندارد ملی به نمره کامل تا پایان سال ۱۴۰۵
۲. هدف کلی: توسعه منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی
- فراهم سازی و گردآوری منابع اطلاعاتی اعم از چاپی و الکترونیکی به روز مطابق تخصص های بیمارستان
 - توسعه منابع الکترونیکی و به روزرسانی مستمر منابع چاپی
 - تأکید بر تهیه منابعی که در معالجه و مراقبت بالینی بیماران کاربرد مستقیم دارند
 - مشارکت کاربران در فرآیند تهیه و انتخاب منابع
 - دسترسی پذیر ساختن منابع و اطلاعات علمی مورد نیاز جامعه استفاده کننده
۳. هدف کلی: توسعه و ارتقای خدمات کتابخانه ای
- ارائه خدمات اطلاع رسانی و مرجع به کلیه مراجعان
 - ارائه خدمات عضویت و امانت به جامعه استفاده کننده
 - راهنمایی و آموزش مراجعان در بازیابی و استفاده از منابع اطلاعاتی
 - ارائه خدمات تحویل مدرک بر بالین (سنجه ۶، شاخص ۳۹)
 - گسترش ارتباط بین کتابخانه ای
 - پایش مستمر خدمات و به روزرسانی وبسایت کتابخانه
 - ایجاد زیرساخت اینترنت برای میز مطالعه (سنجه ۵، شاخص ۲۳)
 - تخصیص بودجه و فایل حسابداری (سنجه ۵، شاخص ۲۷ و ۲۸)
 - ایجاد تابلو اعلانات و سامانه پیامکی (سنجه ۶، شاخص ۳۲ و ۳۴)
۴. هدف کلی: توسعه نیروی انسانی و توانمندسازی کتابداران

- جذب و به کارگیری کتابدار بالینی (سنجه ۲، شاخص ۶)
- ارتقاء نقش کتابدار بالینی در فرآیند تصمیم‌گیری‌های بالینی مبتنی بر شواهد
- به کارگیری متخصصان اطلاع‌رسانی پزشکی
- توانمندسازی کتابداران از طریق آموزش‌های تخصصی
- ۵. هدف کلی: توسعه آموزشی و ارتقای سواد اطلاعاتی
- افزایش سطح سواد اطلاعاتی اعضای هیئت علمی و دانشجویان
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه بازیابی و استفاده از منابع اطلاعاتی
- پشتیبانی از اهداف آموزشی، پژوهشی و درمانی مرکز
- ارتقای پژوهش و آموزش اعضا
- ۶. هدف کلی: هم‌راستایی با رسالت سازمان مادر و بیمارستان
- تسهیل و امکان‌پذیر ساختن دستیابی به اهداف سازمان مادر و بیمارستان
- برنامه‌ریزی مشترک و فعالیت هم‌تراز با رسالت بیمارستان
- پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های بالینی مبتنی بر شواهد
- ارتقاء کیفیت مراقبت از بیمار و سطح سلامت جامعه
- ۷. هدف کلی: تأمین نیازهای اطلاعاتی مصرف‌کنندگان خدمات بهداشتی
- تهیه نیازهای اطلاعاتی و آموزشی بیماران و خانواده‌های آنان
- گردآوری اطلاعات مورد نیاز متخصصان علوم پزشکی در طبابت بالینی
- تأمین نیازهای اطلاعاتی پژوهشگران، استادان، دانشجویان و سایر کاربران
- اشاعه اطلاعات زیست‌پزشکی و بالینی برای جامعه حرفه‌ای پزشکی

اهداف بلندمدت

- دستیابی به کتابخانه‌ای با فضای مناسب و مطلوب برای استفاده جامعه استفاده‌کننده و ایجاد اشتیاق در مراجعین برای استفاده از کتابخانه،
- تسهیل و امکان‌پذیر ساختن دستیابی به اهداف سازمان مادر و بیمارستان، ارتقاء کتابخانه مطابق استانداردهای کتابخانه بیمارستانی، گردآوری
- اطلاعات مورد نیاز متخصصان علوم پزشکی در طبابت بالینی، و تهیه نیازهای اطلاعاتی و آموزشی مصرف‌کنندگان خدمات بهداشتی شامل
- بیماران و خانواده‌های آنان از جمله اهداف بلندمدت این کتابخانه است.
- دستیابی به کتابخانه‌ای با فضای مناسب و مطلوب برای استفاده جامعه استفاده‌کننده و ایجاد اشتیاق در مراجعین برای استفاده از کتابخانه
- تسهیل و امکان‌پذیر ساختن دستیابی به اهداف سازمان مادر و بیمارستان
- ارتقاء کتابخانه مطابق استانداردهای کتابخانه بیمارستانی
- گردآوری اطلاعات مورد نیاز متخصصان علوم پزشکی در طبابت بالینی
- تهیه نیازهای اطلاعاتی و آموزشی مصرف‌کنندگان خدمات بهداشتی شامل بیماران و خانواده‌های آنان
- ارائه خدمات تحویل مدرک بر بالین : سنجه ۶ شاخص ۳۹
- اهداف میان مدت
- جذب و به کارگیری کتابدار بالینی : سنجه ۲ شاخص ۶

اهداف کوتاه مدت

اهداف کوتاه مدت کتابخانه شامل فراهم سازی و گردآوری منابع اطلاعاتی اعم از چاپی و الکترونیک به روز مطابق تخصص های بیمارستان، دسترس پذیر ساختن منابع و اطلاعات علمی مورد نیاز جامعه استفاده کننده، ارائه خدمات اطلاع رسانی و مرجع به کلیه مراجعان، ارائه خدمات عضویت و امانت به جامعه استفاده کننده، و راهنمایی و آموزش مراجعان در بازیابی و استفاده از منابع اطلاعاتی گردآوری شده است.

ایجاد زیرساخت اینترنت برای میز مطالعه : سنجه ۵ شاخص ۲۳

تخصیص بودجه و فایل حسابداری : سنجه ۵ شاخص ۲۷ و ۲۸

تابلو اعلانات و سامانه پیامکی : سنجه ۶ شاخص ۳۲ و ۳۴

برنامه های عملیاتی

برنامه عملیاتی کتابخانه در قالب محورهای اصلی شامل توسعه منابع علمی (توسعه منابع الکترونیک و به روزرسانی منابع چاپی)، توسعه خدمات (گسترش ارتباط بین کتابخانه ای، پایش مستمر خدمات و به روزرسانی وبسایت)، توسعه آموزشی (افزایش سطح سواد اطلاعاتی اعضای هیئت علمی و دانشجویان از طریق برگزاری کارگاه و توانمندسازی کتابداران)، و توسعه فضا (توسعه فضای فیزیکی شامل سالن های مطالعه مجزا، اتاق های کامپیوتر و بهینه سازی فضا) تدوین و اجرا خواهد شد.

نظارت و ارزیابی

- پایش ماهانه: مسئول کتابخانه موظف است پیشرفت اقدامات را به صورت ماهانه به مدیریت بیمارستان گزارش دهد.
- ارزیابی فصلی: کمیته مشورتی کتابخانه هر سه ماه یکبار جلسه تشکیل داده و میزان تحقق اهداف را بررسی می کند.
- ارزیابی سالانه: در پایان سال، چک لیست استاندارد ملی مجدداً تکمیل و میزان ارتقاء نمرات صفر به نمره کامل سنجیده می شود.
- شاخص کلیدی عملکرد (KPI): تبدیل کلیه نمرات صفر چک لیست به نمره کامل تا پایان سال ۱۴۰۵.